

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2CoE/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614206088
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Wänkeová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614206088.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline vo veci výkonu rozhodnutia oprávneného: Ing. N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/X, XXX XX W. I., proti povinnej: Ing. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX W. R., o návrhu oprávneného o výkon rozhodnutia o styku s maloletými deťmi - D. Z., nar. XX.XX.XXXX, Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, M. Z., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom C. XXX/X, XXX XX W. R., zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M.M.Hodžu 1784/30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 9Em/1/2014-117 zo dňa 22.05.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením uložil povinnej Ing. J. Z. pokutu vo výške 200,- Eur, ktorú je povinná zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia pripojeným platobným príkazom na účet tunajšieho súdu. Považoval za preukázané, že nedochádza k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia o úprave styku oprávneného s maloletými deťmi, resp. že povinná sa odmieta tomuto rozhodnutiu podrobiť.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka Ing. J. Z.. Domnievala sa, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, a že nie je pravdou, že sa odmieta podrobiť rozsudku krajského súdu. Uviedla, že si je vedomá toho, že pripraviť deti na stretnutie s otcom znamená pripraviť ich materiálne a psychicky, čo aj robí. Všetky tri maloleté deti zakaždým, tak ako je určené podľa právoplatného rozsudku riadne na stretnutie s otcom pripravuje, pričom ich presvedča, že zmena prostredia im prospeje, že im otec možno pripraví nejaký program a podobne. Poukázala na to, že napriek uvedenému deti majú zo stretnutia s otcom veľký strach, čo súvisí s arogantným a agresívnym správaním sa otca voči nim. Tvrdila, že otec deti znevažuje pred okolím, ponižuje ich a uvedený stav pretrváva niekoľko rokov. Podrobne popísala situáciu, za akej si otec deti preberá na parkovisku neďaleko bytového domu, v ktorom žijú. Uviedla, že napriek presvedčaniu a dohováraniu deťom, je na nich zjavné, že majú zo stretnutia s otcom strach a obavy. Nezriedka plačú, psychicky celú situáciu zle zvládajú. Nevie konanie ani postoje detí ovplyvniť a prinútiť ich s otcom odísť. Podľa jej názoru, sú príčiny negatívneho správania sa detí vo vzťahu k otcovi omnoho hlbšie ako len to, že deti na styk s otcom po psychickej stránke nepripraví, čo jednoznačne popiera. Poukázala, že pokiaľ by súd vypočul maloletých, určite by pochopil, že deti sú otcom traumatizované, boja sa ho a styk s ním považujú za formálny. Zdôraznila, že deti pripraví a takto pripravené spolu s ňou čakajú na príchod otca, pričom po pristavení auta otcovi nič nebráni, aby deti do auta posadil a je len na ňom, aby ich presvedčil o tom, že chce s nimi stráviť víkend. Nepovažovala sa za príčinu nestretávania sa otca s deťmi, keď on sa o nič takého ani nepokúsi a po negatívnej reakcii detí naštartuje auto a odíde. Pritom otec detí sám právoplatný rozsudok nedodržuje a to tým, že nedá vopred jej ako matke detí 24 hodín pred stretnutím vedieť, či príde alebo chce iný náhradný termín. Na základe vyššie uvedeného navrhla, aby krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu, ktorým jej bola uložená pokuta vo výške 200,-Eur.

K podanému odvolaniu sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorý uviedol, že uloženie pokuty vo výške 200,- Eur nie je v záujme maloletých detí. Poukázal na to, že do rodiny poskytuje v prípade potreby sociálne poradenstvo, aktuálne matke detí a maloletým deťom sa poskytujú odborné poradenské služby v rámci referátu poradenských a psychologických služieb. Otec detí túto službu odmietol. Podľa vyjadrenia psychológa úradu, ktorý pracuje s maloletými deťmi, mal. M. sa vyjadril, že aj keby chcel ísť k otcovi sám, tak ho nevezme, ak nepôjdu všetci traja. Matka mal. detí pracuje na tri zmeny, a otec odmieta prevziať synov od starej matky, ktorá býva s matkou a deťmi v jednej domácnosti v čase, keď je matka detí v práci.

Otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, vydané na základe objektívne zisteného skutkového stavu, je preskúmateľné a zrozumiteľné a má riadne, dostatočné a výstižné odôvodnenie. Mal za to, že matka nemôže dôvodiť nerealizovanie styku maloletých detí s ním strachom z neho, pretože toto je len jedno z účelových tvrdení matky, ktoré dlhodobo prezentuje. Poukázal na znalecký posudok č. 21/2013 vyhotovený znalkyňou PhDr. Gabrielou Hollou, ako i znalecký posudok č. 22/2010 vypracovaný Mgr. Lýdiou Adamcovou, z ktorých nebolo preukázané týranie, agresivita, arogancia a pod. a preto sa tvrdenia matky, že sa ho deti majú báť nezakladajú na pravde. Tvrdenia matky o postojoch detí sú len prezentovaním postojov matky a poukazujú na to, že matka nezvláda situáciu, výchovu maloletých detí a ich prípravu na stretnutie s ním. Je pravdou, že si deti preberá v mieste trvalého bydliska matky, avšak nie je pravdou, že deti na neho čakajú. Pravdou je, že prichádza ako prvý a čaká, kým prídu deti v sprievode matky, prípadne starej matky (matkinej matky). Počas odovzdávania detí matka s deťmi nekomunikuje. Nepovažoval za pravdivé tvrdenia o tom, že im dohovára a presviedča ich, aby s ním šli. Tvrdenia matky, že nedodržiava rozhodnutie súdu a nedáva matke informáciu o nestretávaní sa s deťmi 24 hodín vopred považoval za nedôvodné a tendenčné a podrobne popísal dôvody, kedy nedošlo k stretnutiam s deťmi v súlade s rozsudkom.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) po preskúmaní veci v medziach a rozsahu daných odvolaním podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil.

Odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že styk otca a maloletých detí je predmetom úpravy súdneho rozhodnutia Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 8C/145/2009-483 zo dňa 10.10.2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č.k. 10Co/466/2013-571 zo dňa 30.05.2014, právoplatného a vykonateľného dňa 30.06.2014, ktoré predstavuje riadny exekučný titul, teda súdom určený vzorec správania sa rodičov maloletých detí k deťom a sebe navzájom, pokiaľ sa týka styku otca s deťmi. Dňa 05.08.2014 bola matke doručená výzva okresného súdu na podrobenie sa súdnemu rozhodnutiu a umožnenie otcovi stretávanie sa s maloletými deťmi tak, ako to bolo predmetným rozhodnutím určené.

Predpokladom nariadenia výkonu rozhodnutia je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia alebo schválenej dohody. Súd skôr ako nariadi výkon, vyzve toho, kto sa odmieta podrobiť súdnemu rozhodnutiu alebo dohode, aby sa súdnemu rozhodnutiu podrobil, alebo súdom schválenú dohodu plnil. Vo výzve poučí povinnú na následky nesplnenia povinnosti, spravidla požiada iné subjekty o pôsobenie na povinnú, aby tieto povinnosti dobrovoľne splnila. Ak táto výzva zostane bezvýsledná, súd uloží tomu, kto dobrovoľne neplní, pokutu. Súdnym výkonom rozhodnutia sa dovršuje ochrana práv a oprávnených záujmov občanov. Dochádza k nemu teda vtedy, ak napriek vykonateľnému rozhodnutiu povinná odmieta svoju povinnosť dobrovoľne plniť. Súdy pritom musia riešiť viaceré skutkové a právne závažné otázky.

Podstata obrany matky spočíva v stanovisku, že maloleté deti odmietajú styk s otcom, a to aj napriek jej prehováraniu. Podľa názoru matky, ona styku detí s otcom nebráni, avšak súdne rozhodnutie je plnené len v tom rozsahu, v akom to dovoľujú reakcie a správanie samotných maloletých.

Z obsahu spisového materiálu, je zrejmé, že obidvaja rodičia majú o maloleté deti záujem. O otcovom záujme o stretávanie sa s maloletým svedčí predmetné konanie o výkon rozhodnutia.

Je však potrebné zdôrazniť, že pokiaľ deti k otcovi nechcú ísť, tak nejde o bezdôvodné neodovzdanie detí. Odvolací súd dospel k záveru, že možná skutočnosť, že matka maloletých detí dostatočne

nemotivovala k tomu, aby sa so svojim otcom stretávali a akceptovali ho ako prirodzenú súčasť svojho života, nebola takým dôvodom, ktorý by sa dal považovať za úmyselné bránenie otcovi v styku s deťmi. Problémy pri realizácii styku sú spôsobené oboma rodičmi z dôvodu nedostatočnej komunikácie a existencie ich vzájomných nedorozumení. Odvolací súd sa obáva, že pri preukazovaní toho, ktorý z nich má pravdu (ich tvrdenia sú odlišné, pričom obaja považujú tvrdenia toho druhého za nepravdivé a zavádzajúce), rodičia zabúdajú na „výsostný záujem maloletých detí“.

Vzhľadom na útlý vek mal. D. a Q., pre ktorý je vo všeobecnosti charakteristická citová závislosť a ovplyvniteľnosť maloletých, odvolací súd nepovažuje v tomto smere za dostatočnú len formálnu realizáciu výkonu rozhodnutia spočívajúcu v tom, že matka pripraví deti na stretnutie bez toho, že by bola aktívna nielen pri samotnom odovzdávaní dieťaťa (a to dostatočným povzbudzovaním maloletých, aby odišli s otcom), ale aj pred týmto odovzdaním, kedy by mala na maloletých permanentne pôsobiť pozitívne aj v tomto smere a umožniť maloletým, aby v celom rozsahu realizovali svoje právo na starostlivosť a prítomnosť obidvoch rodičov a nechať im dostatočný priestor na to, aby si na základe zážitkov a času stráveného s otcom vytvorili svoj vzťah k otcovi maloletí sami. I keď v tomto smere musí nepochybne väčšiu časť aktivity vyvinúť matka, nemožno opomenúť, že rovnaká aktivita, súčinnosť, trpezlivosť a pozitívny prístup sa očakáva i zo strany otca. Pokiaľ sa jedná o mal. M., je potrebné zdôrazniť, že dieťa vo veku 10 - 11 rokov je už spôsobilé formulovať svoj názor a tomuto názoru je potrebné venovať pozornosť aj pri rozhodovaní súdu (čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa).

Podstatné v tomto konaní je, aby si obidvaja rodičia uvedomili, že táto „kauza“ nie je o nich samotných, ale o ich spoločných deťoch - o ich peknom detstve, o ich optimálnom psychickom a fyzickom vývoji, o vytváraní ich správnej hodnotovej hierarchie pre ďalší život a pod. a tomuto zámeru podriadili svoje správanie a konanie a tomuto cieľu venovali svoj čas a energiu.

Vzhľadom na protichodnosť tvrdení rodičov maloletých detí záujmu otca na realizácii jeho práva stretávať sa s maloletými deťmi a umožnenia realizácie tohto práva zo strany matky, odvolací súd považuje za vhodné, aby konajúci súd prvého stupňa predvolal obidvoch rodičov maloletého (prípadne i mal. M.) a za účelom zistenia ich skutočného postoja k veci (čo má význam pre ďalší priebeh predmetného konania) sa pokúsil odstrániť rozpory v ich tvrdeniach, ktoré sú v posudzovanom prípade relevantné.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.